ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1992

Vyhlásené: 28.02.1992 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

93

ZÁKON

z 18. februára 1992,

ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku

Federálne zhromaždenie Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sa uznieslo na tomto zákone:

Čl. I

Zákon č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 1 ods. 1 písm. c) sa pred slovo „hospodárske“ vkladajú slová „obytné a“.
2. V § 2 ods. 1 sa na konci nahrádza bodka čiarkou a pripájajú sa slová „ak nie je zákonom ustanovené inak.“
3. V § 4 ods. 2 sa za slovo „osoba“ dopĺňa čiarka a slová „uvedená v odseku 1“ sa nahrádzajú slovami „ktorej nehnuteľnosť prešla v dobe od 25. februára 1948 do 1. januára 1990 do vlastníctva štátu alebo inej právnickej osoby v prípadoch uvedených v § 6,“.
4. Za § 4 sa vkladá nový § 4a, ktorý znie:

„§ 4a

(1) Pri presadzovaní nároku sú dotknuté orgány štátnej správy a právnické osoby, na ktoré prešlo vlastnícke alebo užívacie právo, povinné poskytnúť tomu, kto tvrdí, že je oprávnenou osobou, pomoc najmä tým, že jej poskytujú výpisy z evidencie a kópie listín, ako aj iné prostriedky, ktoré môžu prispieť na objasnenie veci.

(2) Ak osoba uvedená v odseku 1 nemôže jednoznačne preukázať svoj nárok výpisom z úradnej evidencie, zapíše ju pozemkový úrad ako domnelého vlastníka.

(3) Na základe žiadosti domnelého vlastníka pozemkový úrad svojím rozhodnutím môže uznať vlastníctvo k pozemkom, porastom a inému majetku tejto osobe, ak domnelý vlastník:

a) predloží rozhodnutie o dedičstve alebo zmluvu, ktorou dokladá vlastnícke práva, doklad o zmluve alebo doklad o inom právnom úkone o nadobudnutí vlastníctva touto osobou alebo jej právnym predchodcom, ak nedošlo k právne účinnému prevodu len pre nedostatok zápisu do pozemkovej knihy alebo evidencie nehnuteľností,

b) preukáže, že v skutočnosti došlo k deľbe užívania nehnuteľností medzi spoluvlastníkmi alebo k výmene pozemkov, a k prevodu nedošlo len preto, že nebol zachovaný predpísaný úradný postup,

c) preukáže, že sám, alebo jeho právny predchodca mali pozemky, porasty alebo iný majetok v držbe a doklad o vlastníctve nemôže predložiť, pretože buď nebolo realizované zápisové konanie, alebo že došlo k strate alebo poškodeniu alebo zničeniu katastrálnych alebo pozemkových operátov.

(4) Vlastníctvo podľa odseku 3 možno uznať, ak vo veci neprebieha súdne konanie a domnelý vlastník preukazuje vlastníctvo k pozemku, porastom alebo k inému majetku posledným dokladom o svojom vlastníctve alebo o vlastníctve svojho priameho predchodcu a túto skutočnosť dopĺňa čestným vyhlásením o tom, že je vlastníkom alebo spoluvlastníkom týchto pozemkov, porastov alebo iného majetku a že na seba preberá všetky právne následky uvedenia nepravdivých údajov.

(5) Ak pozemkový úrad neuzná vlastníctvo podľa odseku 3, odkáže domnelého vlastníka s jeho nárokom na súd. Konanie o tomto nároku a o tom, či je domnelý vlastník oprávnenou osobou, súd spojí.“.

5. V § 5 sa za odsek 1 vkladá nový odsek 2, ktorý znie:

„(2) Osobou, ktorá nehnuteľnosť podľa odseku 1 drží, sa rozumie:

a) právnická osoba, ktorá mala ku dňu účinnosti tohto zákona k nehnuteľnosti vo vlastníctve Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, Českej republiky alebo Slovenskej republiky právo hospodárenia alebo právo trvalého užívania,

b) pri ostatných nehnuteľnostiach ich vlastník.“. Doterajší odsek 2 sa označuje ako odsek 3.

6. V § 6 ods. 1 písm. g) sa na konci pripájajú slová „alebo ktorého majetok prešiel na štát podľa zákona č. 183/1950 Zb. o majetku zanechanom na území Československej republiky osobami, ktoré optovali pre Zväz sovietskych socialistických republík a presídlili na jeho územie“.

7. V § 6 ods. 1 písm. o) sa za slovo „predpismi“ vkladajú slová „alebo bez vyplatenia náhrady“.

8. V § 6 ods. 1 písm. s) sa na konci bodka nahrádza čiarkou a odsek 1 sa dopĺňa písmenami t) a u), ktoré znejú:

„t) prikázania do užívania právnickej osoby na základe zákona č. 55/1947 Zb. o pomoci roľníkom pri uskutočňovaní poľnohospodárskeho výrobného plánu, alebo vládneho nariadenia č. 50/1955 Zb. o niektorých opatreniach na zabezpečenie poľnohospodárskej výroby,

u) prevodu na štát spoločne užívaných singulárnych lesov a lesných družstiev na území Českej republiky, pokiaľ členmi družstva boli výlučne fyzické osoby.“.

9. V § 6 ods. 2 sa na konci pripája táto veta: „Za osoby, ktorým vznikol nárok na vyňatie poľnohospodárskeho majetku z konfiškácie podľa osobitných predpisov,[9]) treba považovať na účely tohto zákona aj štátnych občanov Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, ktorí majú trvalý pobyt na území Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a ktorým sa skonfiškoval poľnohospodársky majetok a neboli odsúdené podľa osobitných predpisov.[9a]) Pokiaľ tento majetok bol už pred rozhodným obdobím pridelený v rámci predpisov o pozemkových reformách, rieši sa nárok týchto oprávnených osôb podľa § 12.“.

Odkaz 9a) k § 6 ods. 2 druhej vete znie:

„9a) Nariadenie SNR č. 33/1945 Zb. SNR o potrestaní fašistických zločincov, okupantov, zradcov a kolaborantov a o zriadení ľudového súdnictva v znení neskorších predpisov.“.

10. V § 6 sa vypúšťa odsek 3. Doterajšie odseky 4, 5, 6 a 7 sa označujú ako odseky 3, 4, 5 a 6.

11. V § 7 sa doterajší text označuje ako odsek 1 a dopĺňa sa nový odsek 2, ktorý znie:

„(2) Česká národná rada sa splnomocňuje, aby zákonom upravila reštitúciu majetku česko-slovenských občanov trvale žijúcich na území Českej republiky, ktorí stratili majetok podľa dekrétov prezidenta republiky č. 12/1945 Zb. o konfiškácii a urýchlenom rozdelení poľnohospodárskeho majetku Nemcov, Maďarov, ako aj zradcov a nepriateľov českého a

slovenského národa alebo č. 108/1945 Zb. o konfiškácii nepriateľského majetku a Fondoch národnej obnovy, neprevinili sa proti česko-slovenskému štátu a nadobudli späť občianstvo podľa zákona č. 245/1948 Zb. o štátnom občianstve osôb maďarskej národnosti, zákona č. 194/1949 Zb. o nadobúdaní a strácaní československého štátneho občianstva alebo zákona č. 34/1953 Zb., ktorým niektoré osoby nadobúdajú československé štátne občianstvo, pokiaľ sa tak nestalo už ústavným dekrétom prezidenta republiky č. 33/1945 Zb. o úprave československého štátneho občianstva osôb nemeckej a maďarskej národnosti.“.

12. § 8 ods. 1 znie:

„(1) Na návrh oprávnenej osoby súd rozhodne, že na ňu prechádza vlastnícke právo k nehnuteľnosti vo vlastníctve fyzickej osoby, ktorá ju nadobudla od štátu alebo inej právnickej osoby, ktoré ju získali za okolností uvedených v § 6, a to v prípadoch, keď fyzická osoba nadobudla nehnuteľnosť buď v rozpore s vtedy platnými predpismi, alebo na základe protiprávneho zvýhodnenia nadobúdateľa, ďalej aj osoby blízke tejto fyzickej osobe, pokiaľ na ne prešlo alebo bolo prevedené vlastníctvo alebo osobné užívanie k týmto nehnuteľnostiam. Návrh sa musí uplatniť do 31. decembra 1992, inak právo zaniká.“.

13. V § 8 ods. 2 sa nahrádzajú slová „pôvodného vlastníka“ slovami „oprávnenú osobu“ a slová „pôvodnému vlastníkovi“ slovami „oprávnenej osobe“.

14. § 9 ods. 6 znie:

„(6) Proti rozhodnutiu pozemkového úradu podľa odsekov 3, 4 a 5 možno podať opravný prostriedok na súd.“.

15. V § 10 ods. 1 sa za slovo „Správne“ vkladajú slová „a notárske“.

16. V § 10 ods. 2 sa na konci pripája táto veta: „Oslobodená od súdnych poplatkov je aj osoba domáhajúca sa svojho práva podľa § 8, ak súd rozhodol v jej prospech.“.

17. § 10 sa označuje ako § 21a a vkladá sa za § 21.

18. V § 14 ods. 1 sa za slovo „vydať“ dopĺňajú slová „alebo ktoré zanikli alebo boli prevedené na osobu, ktorá nie je povinná ich vydať“.

19. V § 15 ods. 1 a 2 sa za slovo „porovnateľný trvalý porast“ vkladajú slová tej istej kultúry“.

20. V § 16 ods. 1 sa za slovo „poskytnutý“ dopĺňajú slová „oprávnenej osobe“.

21. V § 16 ods. 4 sa slová „jedného roka“ nahrádzajú slovami „šiestich mesiacov“.

22. V § 16 ods. 5 sa vypúšťajú slová „alebo vyporiadať“ a slová „jedného roka“ sa nahrádzajú slovami 60 dní“.

23. V § 19 sa vkladajú za odsek 3 nové odseky 4 a 5, ktoré znejú:

„(4) Pokiaľ nemožno vlastníkovi na zabezpečenie poľnohospodárskej výroby vyčleniť z technických dôvodov jeho vlastné pozemky, môže tomuto vlastníkovi, pokiaľ s tým vysloví súhlas, pozemkový úrad po začatí konania o pozemkových úpravách[17a]) prideliť do časovo obmedzeného nájmu pozemky iných vlastníkov. Tento časovo obmedzený nájom zanikne najneskôr ku dňu účinnosti rozhodnutia o schválení pozemkových úprav. Spôsob finančného vyrovnania svojím nariadením ustanoví vláda.

(5) Rozhodnutie pozemkového úradu podľa odseku 4 preskúma na návrh vlastníka pozemku, ktorého pozemok bol pridelený do časovo obmedzeného nájmu, súd. Návrh na súdne preskúmanie nemá odkladný účinok.“.

Odkaz 17a) k § 19 ods. 4 znie:

„17a) § 6 zákona ČNR č. 284/1991 Zb. o pozemkových úpravách a pozemkových úradoch.
§ 7 zákona SNR č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách.“.

24. V § 20 ods. 1 sa za slovo „poľnohospodárskej“ vkladajú slová „alebo lesnej“.

25. V § 20 ods. 2 sa nahrádzajú slová „tejto sumy“ slovami „sumy, ktorú ako náhradu zaplatila,“ a slová „jedného roka“ slovami „60 dní“.

26. V § 20 ods. 3 sa za slovo „poľnohospodárskej“ vkladajú slová „alebo lesnej“.

27. V § 20 sa za odsek 3 vkladá odsek 4, ktorý znie:

„(4) V prípade, že nehnuteľnosti nie sú v užívaní právnickej osoby podľa odseku 2, ktorá má poskytnúť náhradu podľa odseku 1, môže oprávnená osoba žiadať od tejto právnickej osoby náhradu odňatého živého a mŕtveho inventára na zabezpečenie poľnohospodárskej výroby bez obmedzení uvedených v odseku 3.“.
Doterajšie odseky 4 a 5 sa označujú ako odseky 5 a 6.

28. V § 22 ods. 2 sa za slovo „vlastníkom“ vkladajú slová „poľnohospodárskeho pozemku“, slová „bola nehnuteľnosť“ sa nahrádzajú slovami „bol pozemok“ a slovo „vydaná“ sa nahrádza slovom „vydaný“.

29. V § 22 sa za odsek 3 vkladá odsek 4, ktorý znie:

„(4) Ak sa na pozemku nachádzajú trvalé kultúry patriace k nevyhnutnému rastlinnému genofondu alebo ak pozemok slúži výlučne na vypestovanie nových šľachtených odrôd,[23a]) nemôže sa výpovedná lehota, pri výpovedi podanej vlastníkom, skončiť skôr, než sa dosiahne účel, na ktorý sa pozemok užíval k 1. februáru 1992.“.
Doterajšie odseky 4 a 5 sa označujú ako odseky 5 a 6 a odkaz k § 22 ods. 4 znie:

„23a) § 6 ods. 1 zákona č. 61/1964 Zb. o rozvoji rastlinnej výroby.“.

30. V § 22 ods. 5 sa za slová „odseku 3“ vkladajú slová „a 4“.

31. V § 22 sa dopĺňa odsek 7, ktorý znie:

„(7) Ak medzi doterajším užívateľom a vlastníkom nehnuteľností, s výnimkou poľnohospodárskej pôdy, nedošlo k inej dohode, vznikne dňom účinnosti tohto zákona alebo dňom, keď bola nehnuteľnosť podľa druhej časti tohto zákona vydaná, medzi nimi nájomný vzťah, ktorý možno kedykoľvek vypovedať. Výpovedná lehota je tri mesiace. Výpovedná lehota začne plynúť prvým dňom mesiaca nasledujúceho po doručení výpovede.“.

32. V § 23 ods. 1 sa vkladajú za slovo „odstránená“ slová „alebo znehodnotená“ a za slovo „odstránila“ slová „alebo znehodnotila“.

33. V § 24 ods. 2 sa slová „porovnateľné porasty“ nahrádzajú slovami „porovnateľné trvalé porasty tej istej kultúry“.

34. § 27 ods. 1 a 2 znejú:

„(1) Užívateľ bytu, nebytových priestorov, budovy alebo stavby, ktorý v súlade so stavebnými predpismi vykonal na vlastné náklady úpravy, ktorými sa byt, nebytový priestor, budova alebo stavba zhodnotili, má nárok na náhradu zhodnotenia, ak mu skončí právo ich užívania.

(2) Ak byt, nebytový priestor, budova alebo stavba sú ku dňu skončenia práva užívania znehodnotené viac, než zodpovedá bežnému opotrebeniu, je užívateľ týchto priestorov povinný uhradiť vlastníkovi bytu, nebytových priestorov, budovy alebo stavby náhradu za toto znehodnotenie.“.

35. Za § 28 sa vkladá § 28a, ktorý znie:

„§ 28a

Pokiaľ tento zákon neustanovuje inak, poskytujú sa náhrady podľa tohto zákona v cenách platných k 24. júnu 1991.“.

Čl. II

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.